

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVIII. évfolyam, 19. szám, 2015

Megjelenik kéthetente
2015. október 7.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu
Szántó-Becz Gábor
szanto-becz.gabor@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék jegyzése.....	7
Termelői és kikötői árak.....	12
Gabonapiaci információk.....	15
Olajnövény-piaci jelentés.....	17
Szójabab.....	17
Repcemag.....	17
Napraforgómag.....	17
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	19
Termelői és kikötői árak.....	23
Olajmagpiaci információk.....	25

Összefoglaló

Oroszország október elsejétől könnyített a búza kivitelére vonatkozó korlátozáson.

A búza fronthavi kurzusa 190 dollár (*USD*)/tonnára emelkedett a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) október elején.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 47,9 ezer forint/tonna, a takarmánybúzáé a 43,9 ezer forint/tonna volt szeptember végén.

A főbb kukoricatermelő országok (USA, Ukrajna, Európai Unió) tavalyinál rosszabb terméskilátásai, valamint a globális termelést várhatóan felülmúló felhasználás áremelő hatása ellensúlyozta a bővülő kínálat árcsökkentő hatását a termény piacán, így a kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 150 dollár/tonna környékén stabilizálódott a chicagói árutőzsdén szeptember második felében.

Az Európai Bizottság tájékoztatása szerint az unióban közel 2 millió tonna (+6,6 százalék) szójababot takaríthatnak be a gazdák az idén.

Magyarországon a betakarítotthoz képest 14 százalékkal nagyobb területet, 236 ezer hektárt foglalhat el a repce-mag a folyó évi szezonban, aminek 96 százalékán már végeztek a vetéssel 2015. október 5-ig.

A fekete-tengeri régió főbb napraforgómag-exportőr országaiban a rendkívül száraz, meleg nyári időjárás negatívan befolyásolta a hozamokat.

Az Európai Unióban a 2014. évihez képest a termelés 15 százalékos visszaesése várható, 7,7 millió tonna napraforgómagot takaríthatnak be a gazdák.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint az egy évvel korábbinál 20 százalékkal volt magasabb az ipari napraforgómag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára szeptember utolsó hetében: tonnánként 107 ezer forintért cserélt gazdát.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) a búza gyenge (22,8 millió tonna) 2014/2015. gazdasági évi exportjához képest 10 százalékkal magasabb kivitel jelez az észak-amerikai országban a 2015/2016. évi szezonra. A visszafogott kereslet miatt azonban ennek 45 százaléka (alig több, mint 11 millió tonna) teljesült szeptember végéig, szemben az egy évvel korábbi 58 százalékos (13 millió tonna) aránnyal. Ugyanakkor Oroszország kivitelét élénkítheti, hogy a fekete-tengeri ország könnyített a búza kivitelére vonatkozó korlátozáson. Az október elsejétől életbe lépett, új szabályozás értelmében a minimálisan fizetendő vám mértékét 50 rubel/tonnáról 10 rubel/tonnára mérsékeltek, egyúttal az ezen felüli vámfizetési kötelezettség alsó határát 11 ezer rubel/tonna helyett 13 ezer rubel/tonna kiviteli árhoz köztették. Vagyis, amennyiben a búza exportára meghaladja a tonnánkénti 13 ezer rubelt, a kikötői ár 50 százalékból 6500 rubel levonása után fennmaradó részt kell még vámként megfizetni. A módosítás már a bevezetését megelőzően ösztönözte a szovjet utódállam búzakivitelét: a nyári hónapok gyenge exportja után szeptemberben rekordközeli mennyiség hagyta el az országot, és a szezon végéig összesen 21–23 millió tonna oroszországi búza kerülhet a nemzetközi forgalomba. Mindezek ellenére az árupiacok hagulatát a fekete-tengeri országok következő évi termésével kapcsolatos bizonytalanságok határozták meg, amit a vetés idején uralkodó rendkívül száraz időjárás indokolt. A búza fronthavi kurzusa ezért 190 dollár/tonnára emelkedett a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) október elsejéig. Szintén az árnövekedés irányába hatott, hogy az USA-ban a piaci szereplők által 58,5 millió tonnára becsült készlettel szemben a szeptember 30-án megjelent hivatalos adatok szerint 56,9 millió tonna volt a hónap eleji tartalék, jóllehet ez 5 millió tonnával felülmúlja az egy évvel előtti volument. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 170–175 euró/tonna körül hullámzott a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése szeptember második felében. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza fronthavi kurzusa 47,9 ezer forint/tonna, a takarmánybúzáé 45,3 ezer forint/tonna szinten stagnált ugyanekkor. Az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára az egy

évvel korábbihoz hasonlóan alakult szeptember végén, 47,9 ezer forint/tonna volt. A takarmánybúza termelői ára ettől továbbra is mindössze 4 ezer forinttal maradt el. A 43,9 ezer forint/tonna árszint 4 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának átlagárát. Kezdetét vette az őszi búza vetése az országban. A Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint a növény idei vetésterülete nem éri el az 1 millió hektárt, amire utoljára 2011-ben volt példa. A 986 ezer hektárra előirányzott terület 9 százalékan végeztek a vetéssel 2015. október 5-ig.

Kukorica

Az északi féltekén javában zajlik a kukorica betakarítása, és az előzetes adatok szerint a 2014/2015. gazdasági évi rekordnál 3–4 százalékkal lehet kisebb a 2015/2016. évi szezon termése. Az USA agrárminisztériuma globális szinten 978, a Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) 967 millió tonna kibocsátással számol. A világ vezető kukoricatermelőjénél, az USA-ban a 32,8 millió hektár termőterület 27 százalékaról takarították be a gazdák a szemtermést az *USDA* 2015. október 4-i adatai szerint. A hivatal a 2014/2015. gazdasági évinél 4 százalékkal kevesebb, azaz 345 millió tonna termésre számít az észak-amerikai országban. Az Európai Unió idei termelését 57–58 millió tonnára jelzik a prognózisok. Az Európai Bizottság adatai szerint a kontinens jelentős részét érintő nyári aszály miatt a meghatározó termelő tagországok közül a 2014. évihez képest 10 százaléknál is nagyobb termés kiesés várható Franciaországban (2015. évi termés: 13,5 millió tonna), Olaszországban (7,5 millió tonna) és Romániában (7,5 millió tonna). Magyarországon az FM adatai szerint 6 millió tonna körüli termésre van kilátás. Az 1,14 millió hektár termőterület 26 százalékaról 1,6 millió tonna kukoricát takarították be a termelők 2015. október 5-ig. Ukrajnában a 4,2 millió hektár terület 24 százalékaról 4,7 millió tonna kukorica került a tárolókba ugyanekkor. A száraz időjárás következményeként az idei termés akár 3–4 millió tonnával is alulmúlhatja a tavalyit, az ukrain agrártárca információi alapján 22,2 millió tonna kukorica várható, ami jócskán elmarad az *USDA* által prognosztizált 27 millió tonnától. Oroszországban a terület (2,8 millió hektár) 34 százalékaról vágták le a növényt, és az előrejelzések 12–14 millió tonna kibocsátást becsülnek. A főbb termelők (USA, Ukrajna, Európai

Unió) tavalyinál rosszabb terméskilátásai, valamint a globális termelést várhatóan felülmúló felhasználás ár-emelő hatása ellensúlyozta a bővülő kínálat árcsökkentő hatását a termény piacán, így a kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 150 dollár/tonna környékén stabilizálódott a chicagói árutőzsdén szeptember második felében. A párizsi árutőzsdén 160–165 euró/tonna között hullámozott a termény fronthavi kurzusa, miközben

a BÉT-en ismét 45 ezer forint/tonna közelébe emelkedett a takarmánykukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése. A fizikai piacon az egy évvel korábrinál 21 százalékkal drágábban értékesítették a termelők a takarmánykukoricát szeptember utolsó hetében: a termény áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 42 ezer forint/tonna volt az AKI PÁIR adatai szerint.

Agrárpolitikai Hírek

- Az Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) tájékoztatása szerint a szója és szemes fehérjetakarmány-növények termesztéséhez kötődő támogatás igénybevételéhez a minimális hozam meglétének igazolására (szója, lóbab, édes csillagfűrt esetében 1 tonna/ha, szárazborsó, csicseriborsó, takarmányborsó, mezei borsó termesztés esetén 2 tonna/ha) vonatkozó dokumentumokat a betakarítást követő két héten belül, de legkésőbb 2015. november 1-ig kell elküldeni elektronikus úton, vagy papír alapon – postai úton – az ügyfél lakóhely/székhely szerinti illetékes MVH kirendeltségéhez. A benyújtandó dokumentumok: a gazdálkodási napló – a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 8. melléklete szerinti – másolata; betárolás esetén a tárolási napló – a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 9. melléklete szerinti – vagy a tárolást és a betárolt mennyiséget igazoló egyéb dokumentum másolata; a betakarítást követő két héten belüli értékesítés esetén a számla vagy felvásárlási jegy másolata. A 2015. évi termeléshez kötött szemes fehérjetakarmány támoga-

tásához kapcsolódó benyújtandó dokumentumok be-
küldéséről bővebb felvilágosítás a 83/2015 (VII.21)
számú MVH közleményben található.

- Az FM vezetésének döntése értelmében – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – az idén is előleg fizethető a SAPS és az új jogcímként jelentkező zöldítés támogatásokra. Ennek alapján tehát, október 16-tól megkezdődhet az előlegek utalása, amely a teljes támogatási összeg legfeljebb 70 százalékát teszi majd ki. A mostani SAPS, a „zöldítésért” (az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás) járó komponenssel együtt teszi ki az eddigi területalapú támogatásnak nagyságrendileg megfelelő összeget. A jogcímek maximális keretösszegei euróban kerülnek meghatározásra, aminek forintra való átváltása az Európai Központi Bank által szeptember 30-án megállapított árfolyamon történik, amely 313,45 forint/euró. (A többi közvetlen támogatási jogcím, mint például a fiatal gazda támogatás, termeléshez kötött támogatások stb. is ezen az árfolyamon kerül kifizetésre.)

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2015. 39. hét	2015. 39. hét/ 2015. 38. hét (százalék)	2015. 39. hét/ 2014. 39. hét (százalék)
Étkezési búza	47 890	101	99
Takarmánybúza	43 919	101	104
Takarmánykukorica	42 022	101	121
Takarmányárpa	39 922	106	101

HUF/tonna

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 09. 30.	2015. 10. 01.	2015. 10. 02.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2015. december	HUF/tonna	47 900	47 900	47 900
	Takarmánybúza	2015. december	HUF/tonna	45 300	45 300	45 300
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2015. december	EUR/tonna	175	176	176
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2015. december	USD/tonna	188	190	189

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

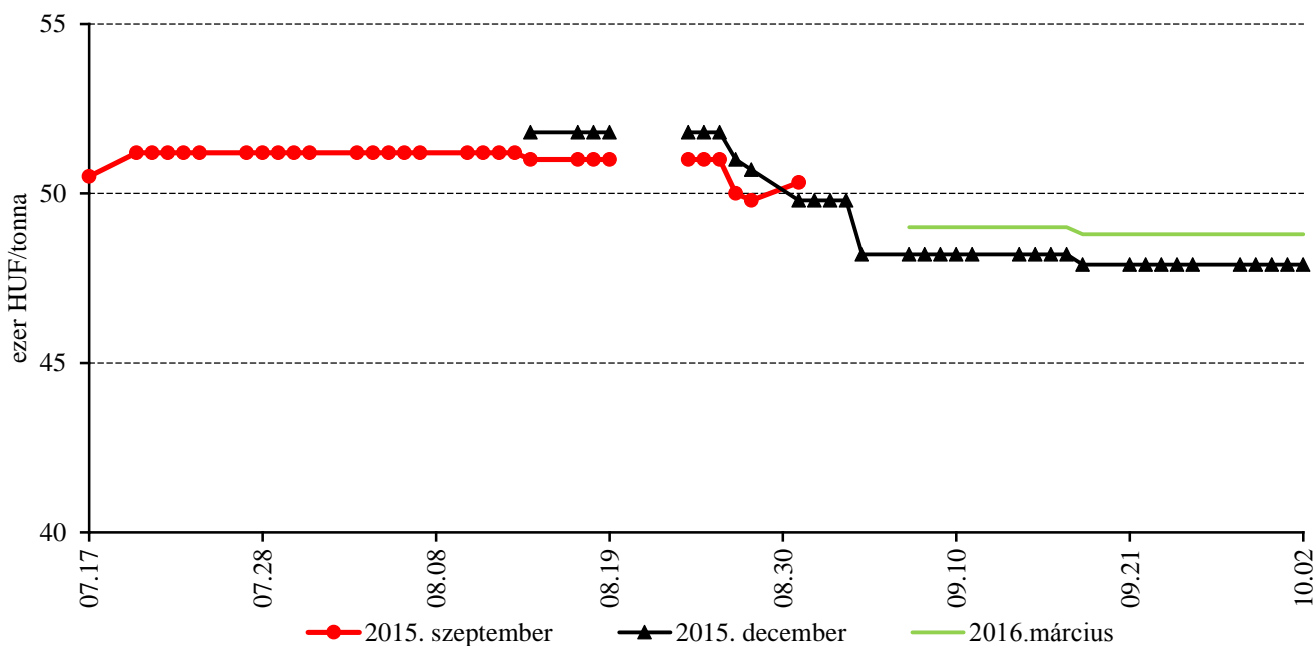
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 09. 30.	2015. 10. 01.	2015. 10. 02.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2015. november	HUF/tonna	44 900	44 700	44 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2015. november	EUR/tonna	161	162	162
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2015. december	USD/tonna	153	153	153

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

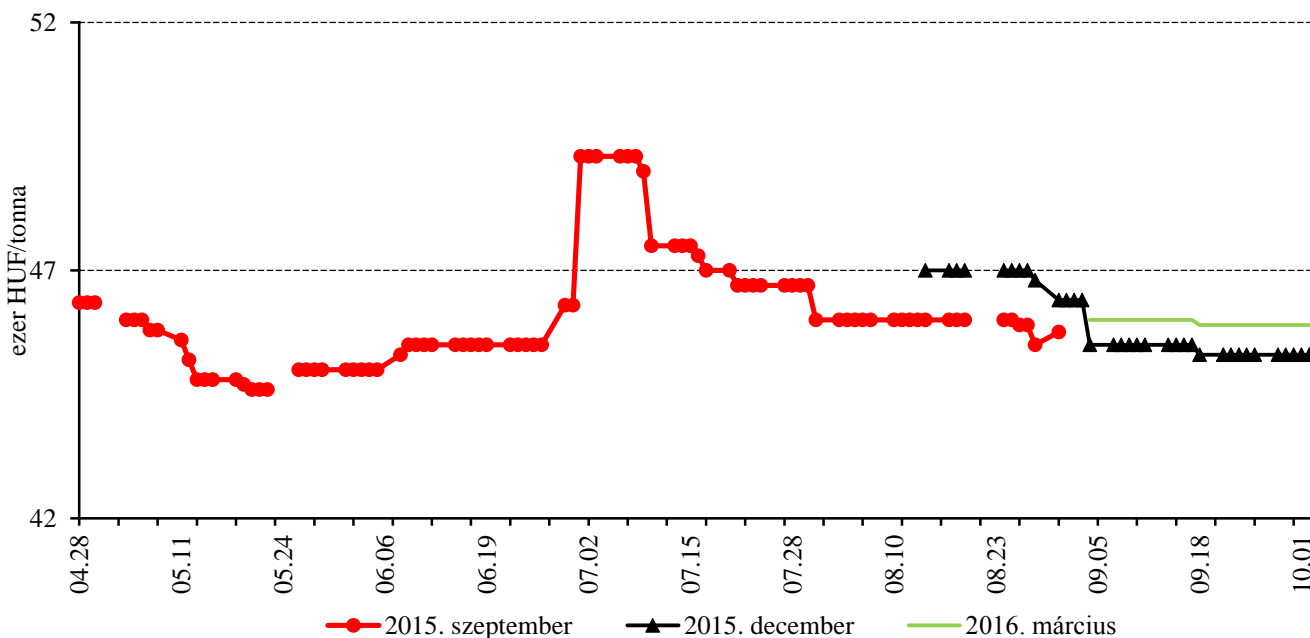
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

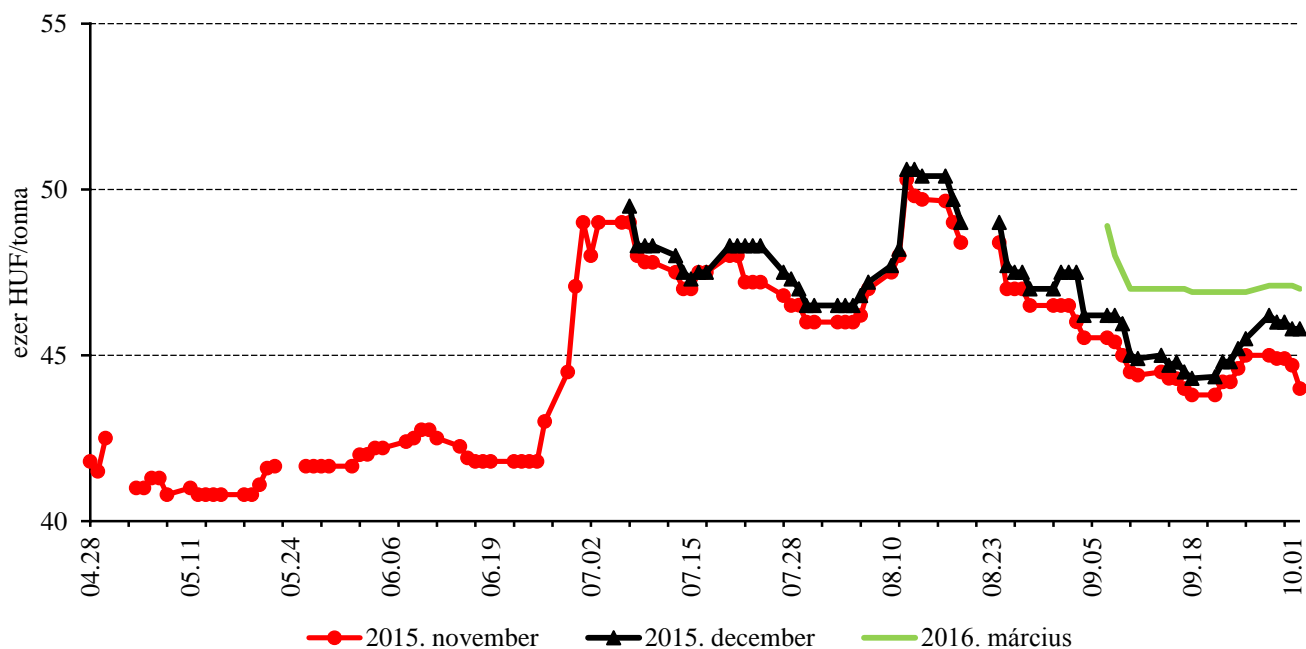
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

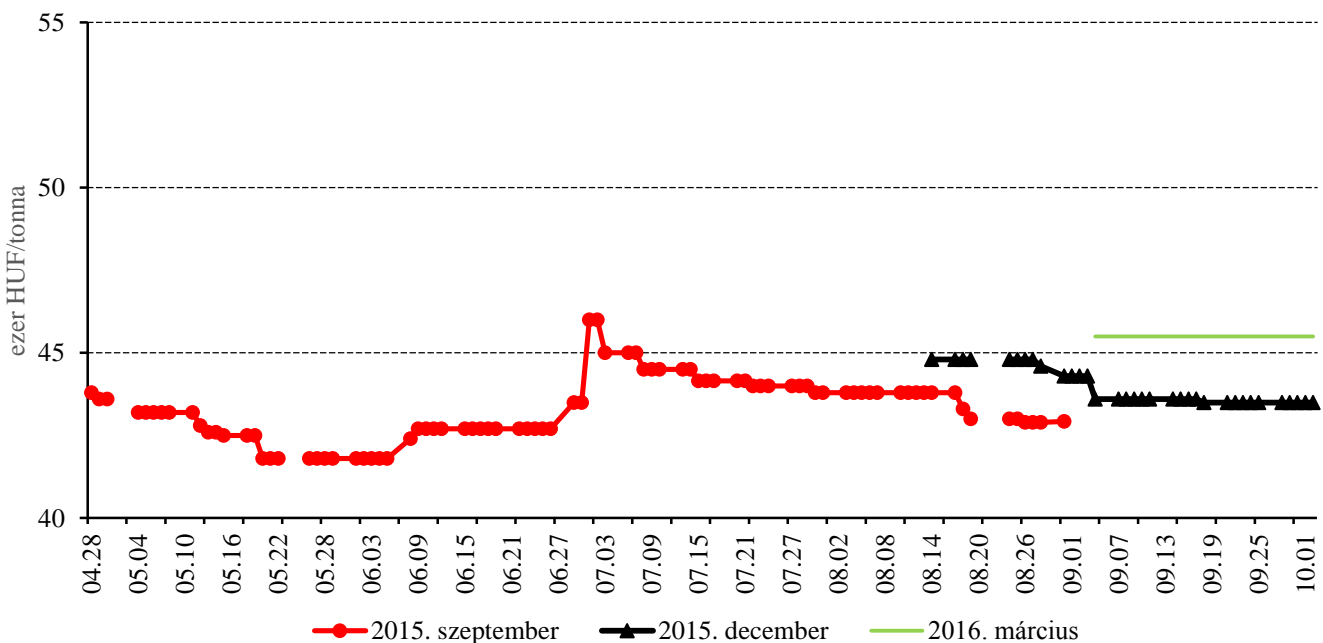
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

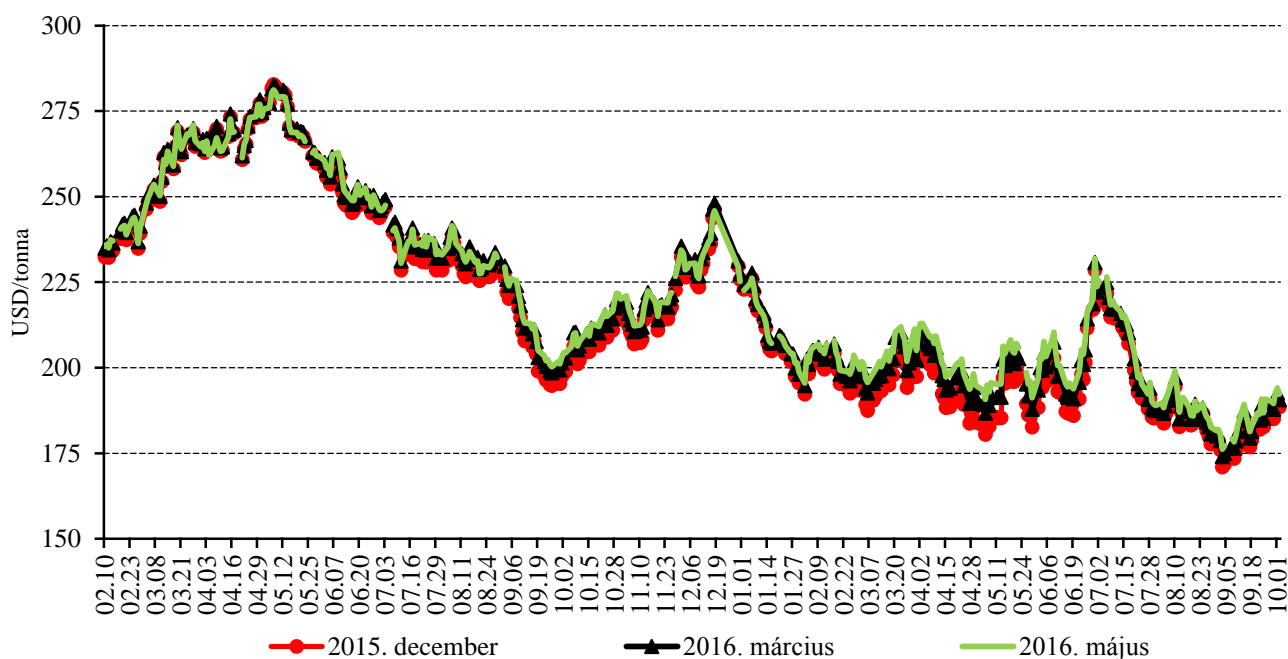
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmányárpa különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

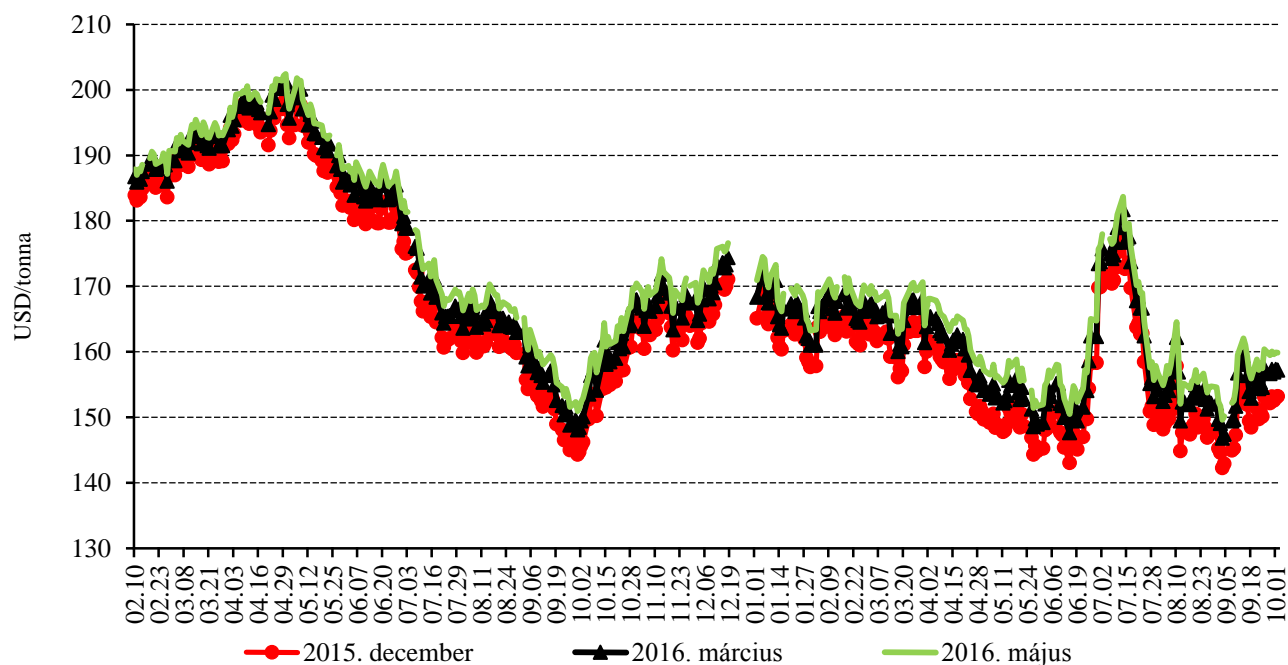
Forrás: BÉT

6. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

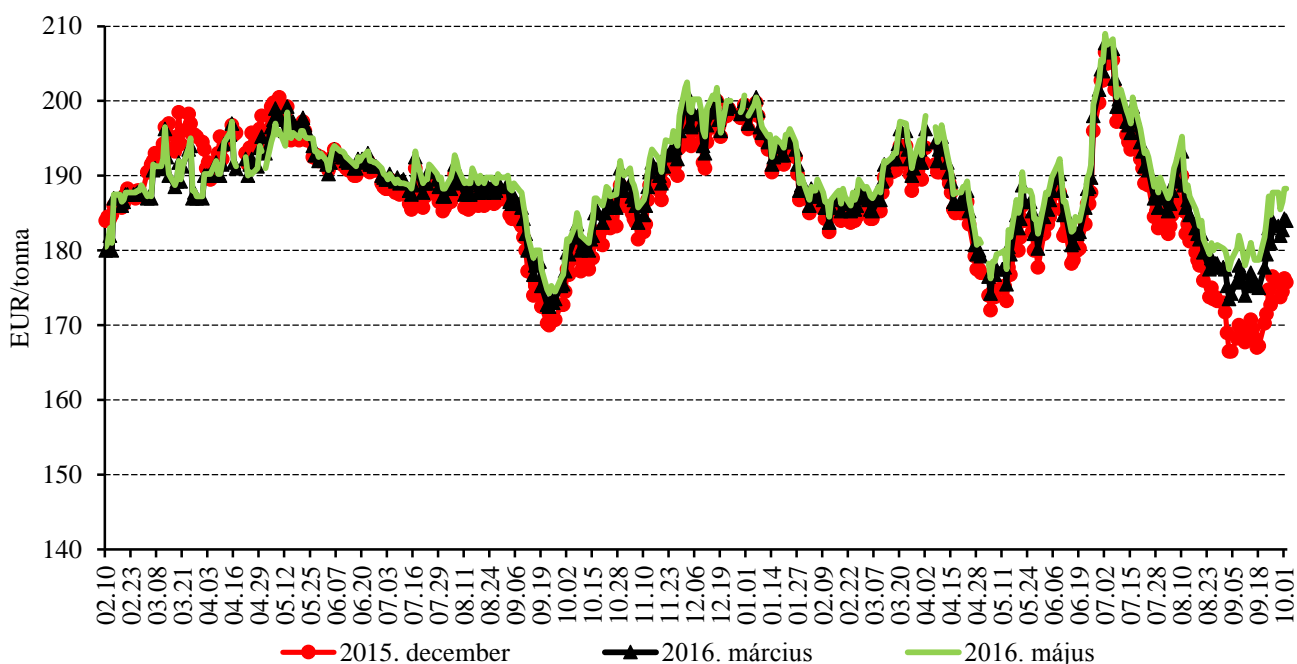
Forrás: CME/CBOT

7. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

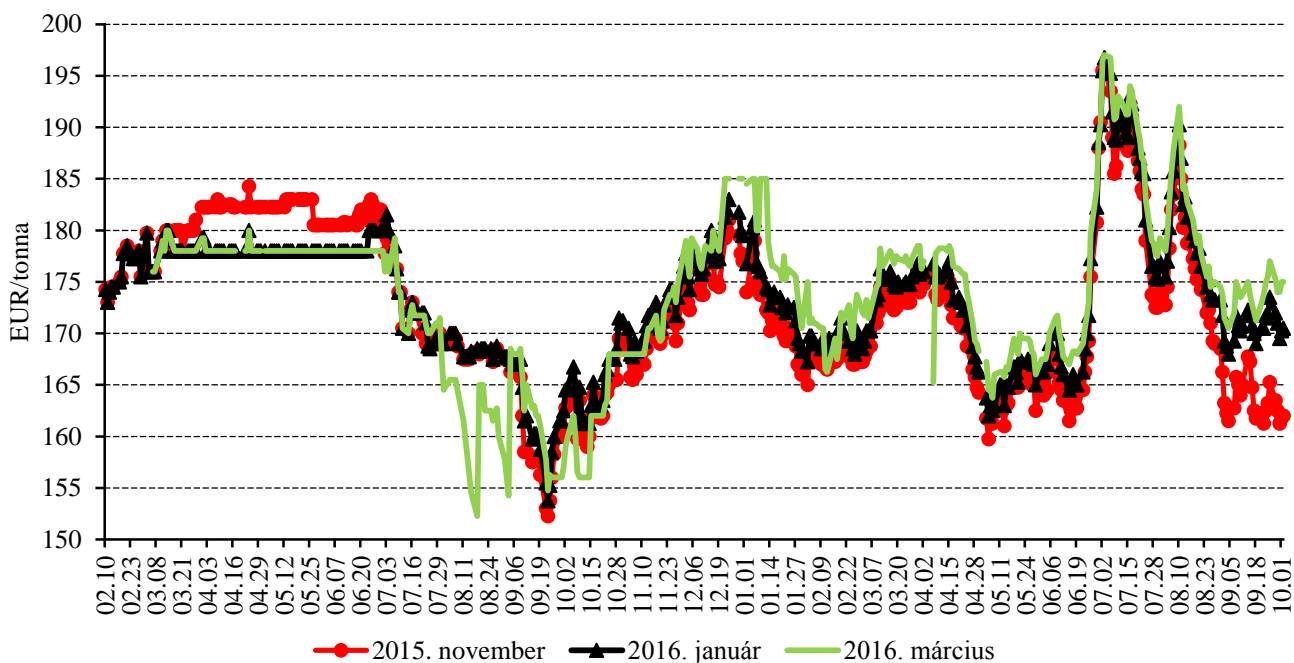
Forrás: CME/CBOT

8. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: Euronext/MATIF

9. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: Euronext/MATIF

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2015. október 2.)

Szállítási határ- idő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határ- idő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2015. december	176	55 006	2015. december	189	52 860
2016. március	184	57 588	2016. március	191	53 457
2016. május	188	58 918	2016. május	192	53 889
2016. szeptember	190	59 466	2016. július	193	54 096
2016. december	192	60 170	2016. szeptember	196	54 898
2017. március	194	60 718	2016. december	201	56 238
KUKORICA					
2015. november	162	50 703	2015. december	153	42 958
2016. január	171	53 363	2016. március	157	44 082
2016. március	175	54 772	2016. május	160	44 811
2016. június	178	55 632	2016. július	162	45 277
2016. augusztus	179	56 102	2016. szeptember	159	44 480
2016. november	178	55 789	2016. december	161	45 254

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2015. 10. 02. (százalék)	2015. 09. 25. (százalék)
Búza	2015. december	188,55	25,3	27,2
Kukorica	2015. december	153,23	23,5	–
Szójabab	2015. november	321,28	21,4	21,2
Szójadara	2015. október	328,95	39,7	–

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2015. szeptember 29.)

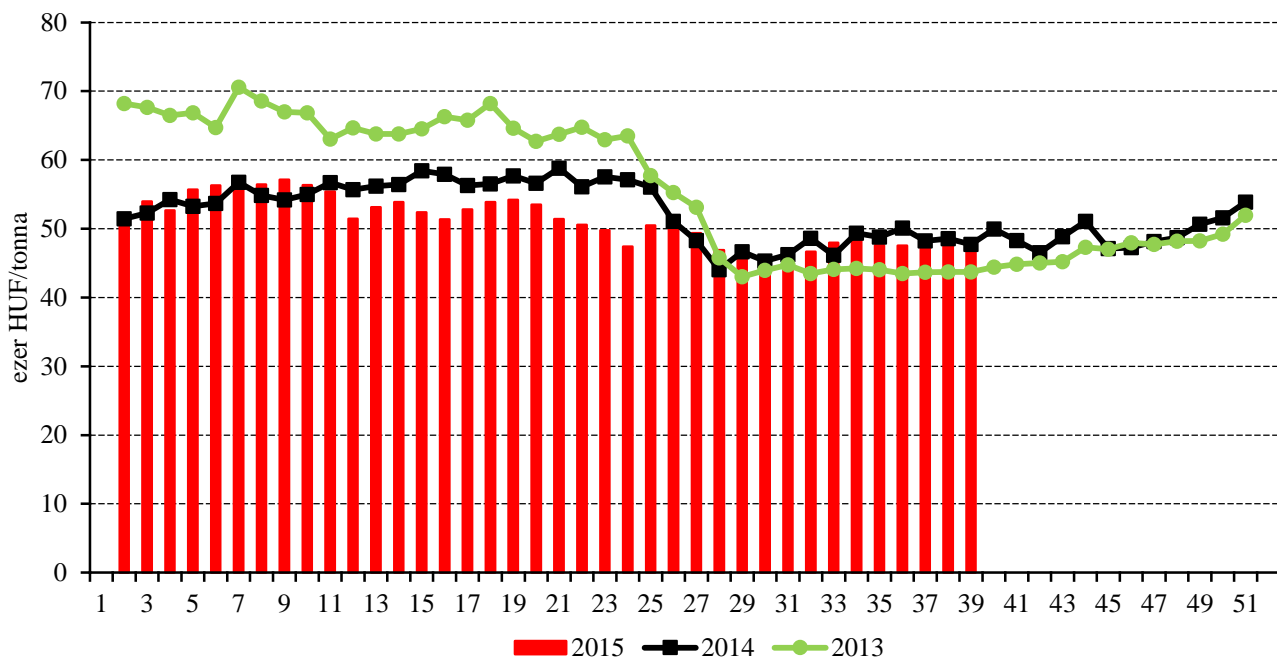
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	47 862	107 673	106 470	4 655	8 374	58 947	83 944	39 462	36 638	48 647	32 562
Kukorica	289 165	606 519	259 683	9 370	57 822	239 468	176 017	77 210	169 311	99 146	81 979
Szójabab	233 596	342 458	100 471	7 516	10 539	68 925	86 004	63 789	107 690	50 694	62 470
Szójadara	101 206	225 640	46 115	3 910	11 188	60 800	37 983	12 077	51 110	11 245	33 411

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

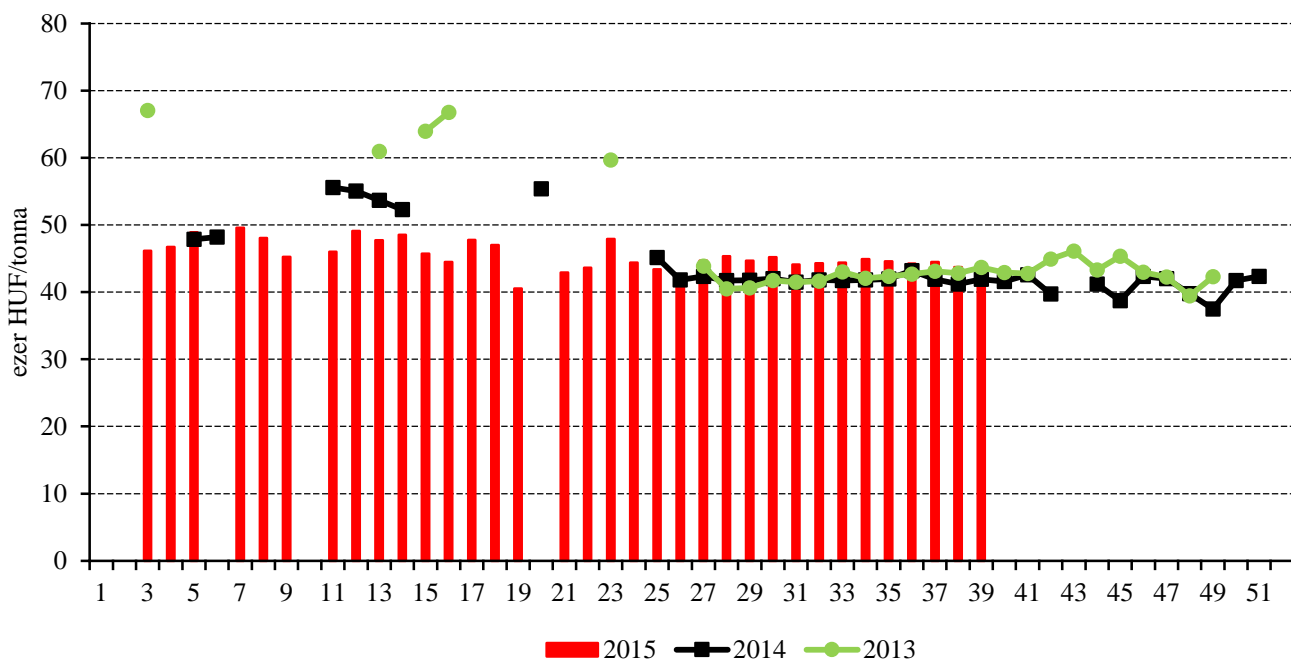
Termelői és kikötői árak

10. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

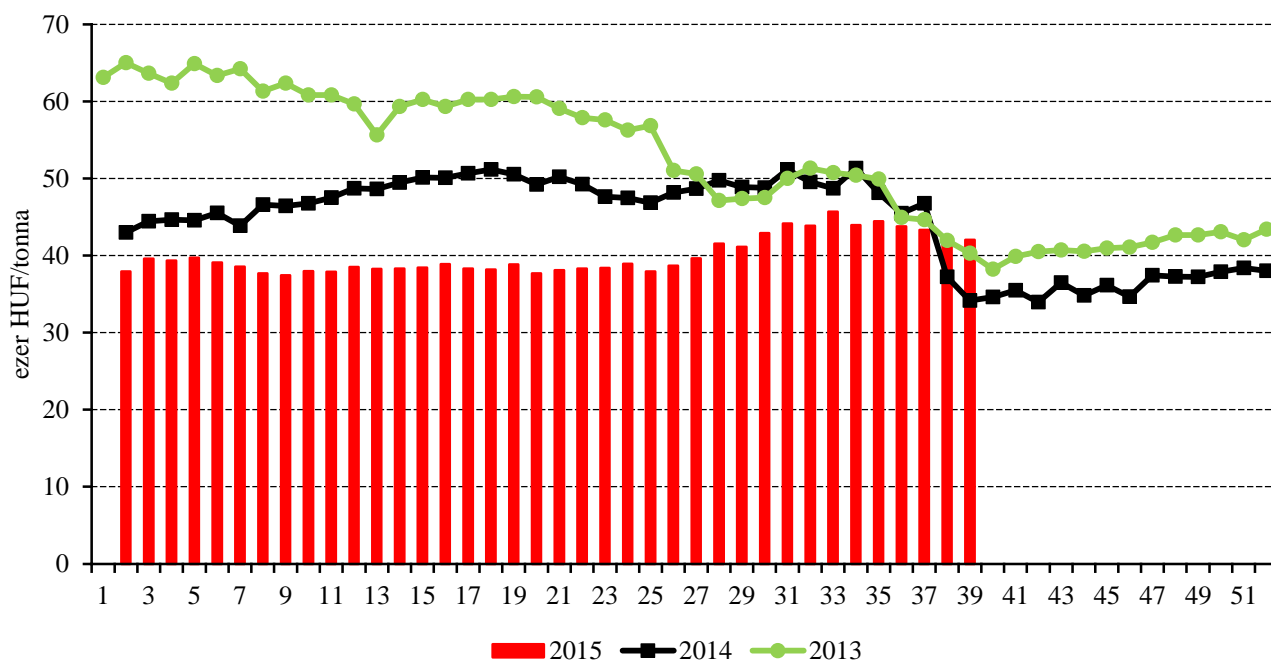
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

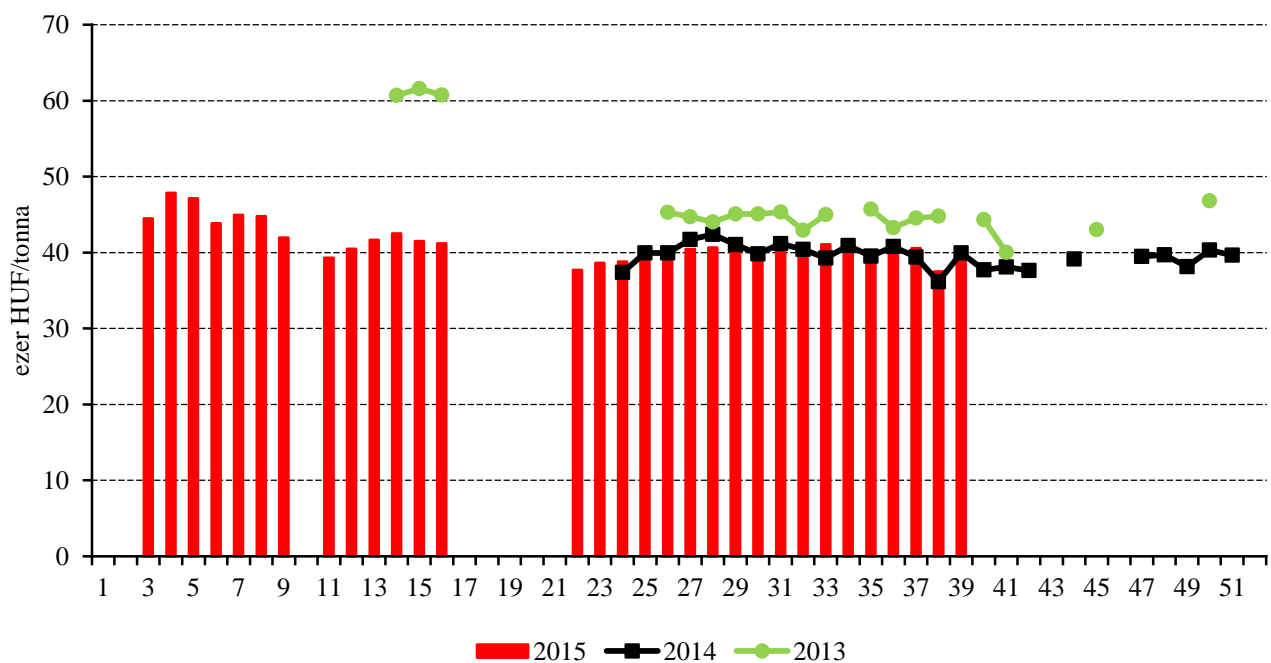
Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

13. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2015.09.08.	2015.09.15.	2015.09.22.	2015.09.29.	
BÚZA	USA, FOB Gulf HRW	USD/tonna	212	224	219	220
	Franciaország, FOB Rouen, 10,5%	USD/tonna	177	184	178	180
	Németország, FOB 12%	USD/tonna	182	188	186	195
	Oroszország 12,5% FOB	USD/tonna	182	182	182	189
	Ukrajna, 12,5% FOB	USD/tonna	183	181	181	187
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	206	186	n.a.	200
KUKORICA	USA, FOB Gulf, No. 2	USD/tonna	166	181	173	179
	Franciaország, FOB Bordeaux	USD/tonna	180	183	177	174
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	164	170	167	168
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	n.a.	190	194	173
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	165	167	165	166
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	179	181	176	180
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	173	179	175	184
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	181	187	n.a.	n.a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2015. 36. hét	2015. 37. hét	2015. 38. hét	2015. 39. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	138	148	148	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	172	172	170	174
	Franciaország, DELPORT Rouen	154	155	155	159
	Románia, DEPSILO Banat	138	136	136	137
TAKARMÁNY- BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	170	171	166	165
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	–	–	–	–
	Románia, DEPSILO Oltenia	159	134	159	159
	Egyesült Királyság, FGATE	142	139	139	137
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	138	138	141	141
	Németország, DEPSILO Hamburg	–	190	190	181
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	–	–	–	–
	Románia, DEPSILO Oltenia	134	130	135	134
TAKARMÁNY- ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	130	130	130	130
	Németország, DEPSILO Hamburg	155	156	154	159
	Franciaország, DELPORT Rouen	152	152	152	156
	Románia, DEPSILO Muntenia	149	135	161	–
	Egyesült Királyság, FGATE	127	125	125	123

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszereelés	Mértékegység	2014. 39. hét	2015. 38. hét	2015. 39. hét	2015. 39. hét/ 2014. 39. hét (százalék)	2015. 39. hét/ 2015. 38. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	666	557	574	86	103
		HUF/kg	75	73	73	98	100
	zsákos	tonna	1 559	1 622	1 755	113	108
		HUF/kg	78	76	75	97	99
	zacskós	tonna	740	867	733	99	84
		HUF/kg	85	87	88	104	101
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	27	30	23	87	78
		HUF/kg	87	91	90	103	99
	zacskós	tonna	31	39	26	84	66
		HUF/kg	114	94	95	83	101
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	467	350	419	90	120
		HUF/kg	73	72	71	97	100
	zsákos	tonna	491	435	501	102	115
		HUF/kg	76	74	74	96	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	88
		HUF/kg	79
	zsákos	tonna	17	37	36	213	97
		HUF/kg	86	83	83	97	100
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	82	43	44	54	102
		HUF/kg	89	97	96	107	99

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2014. augusztus	2015. július	2015. augusztus	2015. augusztus/ 2014. augusztus (százalék)	2015. augusztus/ 2015. július (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 269	7 867	7 779	107	99
	HUF/tonna	92 974	90 704	91 551	98	101
Hízósertéstáp	tonna	3 371	6 886	6 751	200	98
	HUF/tonna	77 029	74 331	76 057	99	102

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2014. január–július	2015. január–július	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	921,56	671,40	72,9
	10039000 Árpa, nem vető	194,33	314,41	161,8
	10059000 Kukorica, nem vető	1 647,53	2 909,64	176,6
Import	10019900 Búza, nem vető	55,07	91,50	166,1
	10039000 Árpa, nem vető	20,66	33,26	161,0
	10059000 Kukorica, nem vető	138,03	37,79	27,4

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2014. július 1. – 2014. szeptember 23.	2015. július 1. – 2015. szeptember 29.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	6 427	5 175	80,5
	Árpa	2 084	3 437	164,9
	Kukorica	410	451	110
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	1 279	875	68,4
	Árpa	48	210	437,5
	Kukorica	2 266	1 620	71,5

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

		millió tonna					
		USDA		IGC		Tallage	
		2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		725	732	720	727	713	714
Felhasználás		707	716	707	719	692	715
Export		161	158	153	149	157	155
Import		161	158	153	149	157	155
Zárókészlet		211	227	202	211	207	205
KUKORICA							
Termelés		1 007	978	1 005	967	990	962
Felhasználás		986	986	980	970	954	951
Export		127	128	125	125	124	119
Import		127	128	125	125	124	119
Zárókészlet		197	190	203	199	205	216

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

A szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 325 dollár (*USD*)/tonna körül hullámzott a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) szeptember második felében. Míg a déli félteke legnagyobb termelőinek számító Braziliában és Argentínában most vetik a folyó, 2015/2016. évi szezón végén (2016 tavaszán) betakarításra kerülő szójababot, addig az északi féltekén már a betakarítási munkálatok zajlanak. Az Egyesült Államok agrárminisztériuma (*USDA*) 2015. október 4-i adatai szerint az USA-ban jó ütemben halad a növény betakarítása, a 33,8 millió hektár termőterület csaknem felén végeztek a munkával. A várakozások szerint a 2015/2016. gazdasági évi termés megközelíti a tavalyi rekordot: 107 millió tonnát valószínűsítnek. Az Európai Bizottság tájékoztatása szerint a közösségben a 2014. évinél 30 százalékkal nagyobb területről, azaz 740 ezer hektárról közel 2 millió tonna (+6,6 százalék) szójababot takaríthatnak be a gazdák az idén. Az uniós kibocsátás felét – a termésének 4 százalékos csökkenése ellenére (896 ezer tonna) – ebben az évben is Olaszország adja. Franciaországban (–5,3 százalék) és Romániában (+5,9 százalék) egyaránt 215 ezer tonna bab kerülhet a tárolókba. Horvátországban a termőterület 50 százalékos növekedése a kibocsátás 35 százalékos bővülését eredményezheti 2015-ben. Magyarországon, a Földművelésügyi Minisztérium adatai szerint a 77,6 ezer tonna termőterület 57 százalékaról 1,9 tonna/hektár hozam mellett 84 ezer tonna termést takarítottak be a gazdák 2015. október 5-ig. A fekete-tengeri országok közül Ukrajnában 1,3 millió hektár területről (a teljes termőterület 60 százaléka) 2,2 millió tonna, Oroszországban 842 ezer hektárról (42 százalék) 1,3 millió tonna szójabab került a tárolókba október elejéig az *APK-Inform* ukrajnai piac elemző vállalat tájékoztatása alapján.

Repcemag

Ukrajnában továbbra is a rendkívüli szárazság akadályozza a repcemag vetését. Az előírányzott terület 80 százaléka, azaz 577 ezer hektáron vetették el a gazdák a repcemagot szeptember végéig, holott a munka elvégzéséhez – és a növényzet ideális őszi fejlődésének megalapozásához – az augusztus 10–25. közötti időszak az

optimális. Ezzel egy időben Oroszországban még aratják a repcemagot: 700 ezer hektárról (a termőterület 70 százaléka) 1,35 tonna/hektár átlaghozam mellett 942 ezer tonna repcemag került a tárolókba október elejéig. Az Európai Unióban is elkezdődött a repcemag vetése, és a Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) tájékoztatása szerint a növény termőterülete várhatóan 6,5 millió hektár körül alakul (+1,5 százalék). Magyarországon a betakarítotthoz képest 14 százalékkal nagyobb területet, 236 ezer hektárt foglalhat el a növény a folyó szezónban, aminek 96 százaléka már elvetették a magot 2015. október 5-ig. A repcemag fronthavi jegyzése 365–370 euró/tonna sávban mozgott a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) szeptember végén, miközben azt a budapesti árutőzsdén 106–109 ezer forint/tonna között jegyezték. A fizikai piacon az előző hetihez hasonló, azonban az egy évvel korábbinál 13 százalékkal magasabb, azaz 110 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron vásárolták a repcemagot szeptember utolsó hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

Napraforgómag

A fekete tengeri régió főbb napraforgómag-exportőr országaiban a rendkívül száraz, meleg nyári időjárás negatívan befolyásolta a hozamokat. Romániában a tavalyinál 17–18 százalékkal kisebb, azaz 1,75–1,8 millió tonna lehet a napraforgó 2015. évi termése. Bulgáriában a pesszimista prognózisok 1,2–1,3 millió tonna kibocsátást vetítenek előre, az *UkrAgroConsult* tanácsadó ügynökség egyelőre 1,65–1,7 millió tonnát vár ugyanitt. Moldovában a tavalyi 550 ezer tonnával szemben 350 ezer tonna mag teremhet 2015-ben. Kazahsztánban a napraforgó termőképessége az időjárástól függetlenül is rendkívül alacsony, ezért 742 ezer hektáron mindössze 480–500 ezer tonna termés valószínűsíthető. A napraforgóolaj-exportőr Ukrajnában és Oroszországban a korábban vártnál biztatóbbak a terméskilátások, így a két országban együttesen 20 millió tonna napraforgómagot takaríthatnak be a gazdák a következő hetekben. Ukrajnában jól halad a munka, a termőterület 81 százalékaról (4 millió hektár) – hektáronként 2,08 tonna hozam mellett – 8,4 millió tonna magot tároltak be október első napjaiban. Oroszországban ugyanakkor a termőterület 57 százaléka, azaz 3,9 millió hektáron fejezték be

a munkát és 1,62 tonna/hektár hozam mellett egyelőre 6,3 millió tonna új termés áll a feldolgozók rendelkezésére. Az Európai Unióban a 2014. évihez képest a termelés 15 százalékos visszaesése várható, 7,7 millió tonna napraforgómagot takaríthatnak be a gazdák. A főbb termelők közül – a korábban bemutatott Románia és Bulgária mellett – még Franciaországban várható a termés számottevő csökkenése (–18 százalék, 1,29 millió tonnára). Magyarországon – ahol a 2014. évinél 7–8 százalékkal kisebb kibocsátást valószínűsítene az

idén – az agrártárca tájékoztatása szerint a 632 ezer hektár termőterület 93 százalékáról 1,47 millió tonna mag került a raktárakba 2015. október 5-ig. A napraforgómag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 114,5 ezer forint/tonnára emelkedett a BÉT-en október elejéig. Az AKI PÁIR adatai szerint az egy évvel korábbinál 20 százalékkal volt magasabb az ipari napraforgómag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára szeptember utolsó hetében: tonnánként 107 ezer forintért cserélt gazdát.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

	HUF/tonna		
	2015. 39. hét	2015. 39. hét/ 2015. 38. hét (százalék)	2015. 39. hét/ 2014. 39. hét (százalék)
Napraforgómag	107 177	101	120
Repcemag	110 470	100	113

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

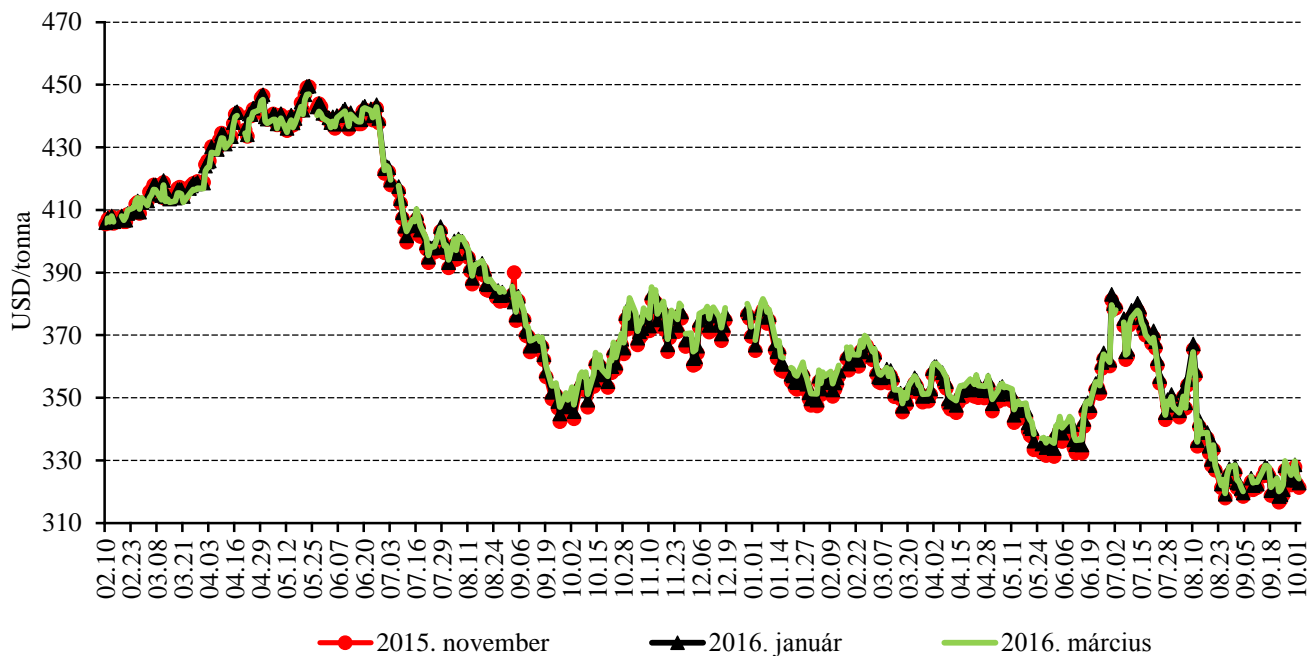
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 09. 30.	2015. 10. 01.	2015. 10. 02.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2015. november	HUF/tonna	110 640	114 500	114 500
	Repcemag	2016. március	HUF/tonna	106 000	109 000	106 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2015. november	EUR/tonna	368	369	369
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2015. november	USD/tonna	328	322	321

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

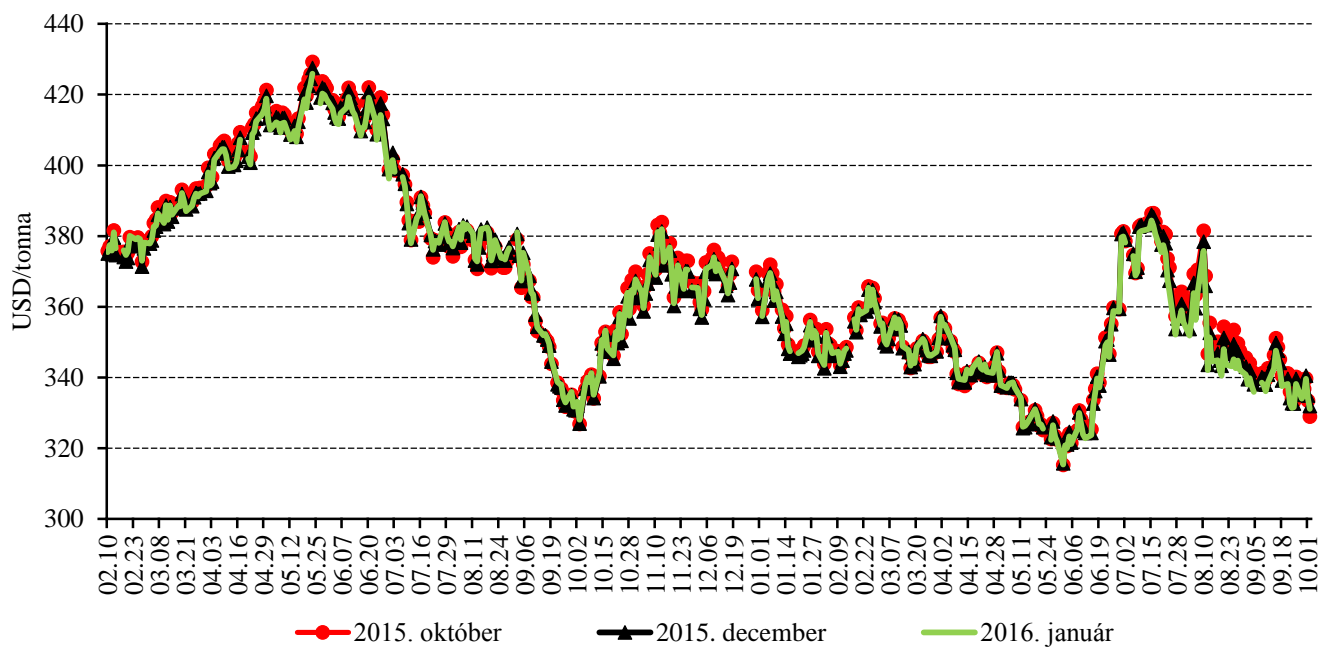
Az olajmagok és származékaik jegyzése

14. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

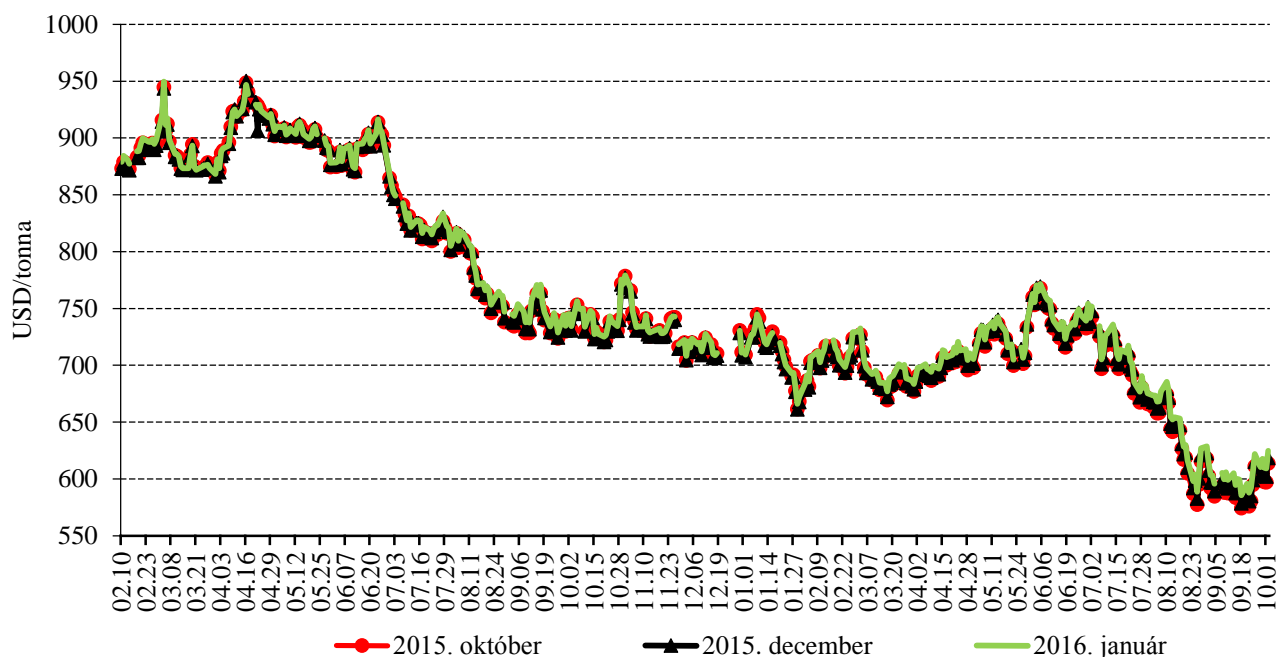
Forrás: CME/CBOT

15. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

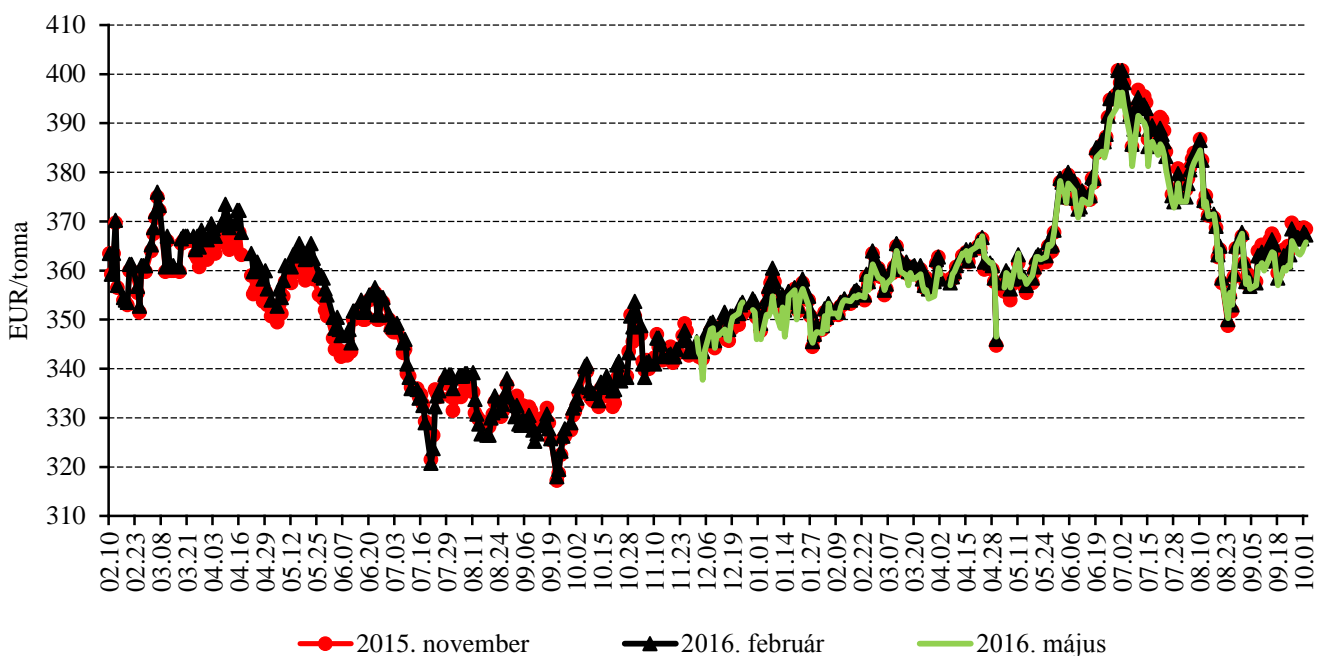
Forrás: CME/CBOT

16. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

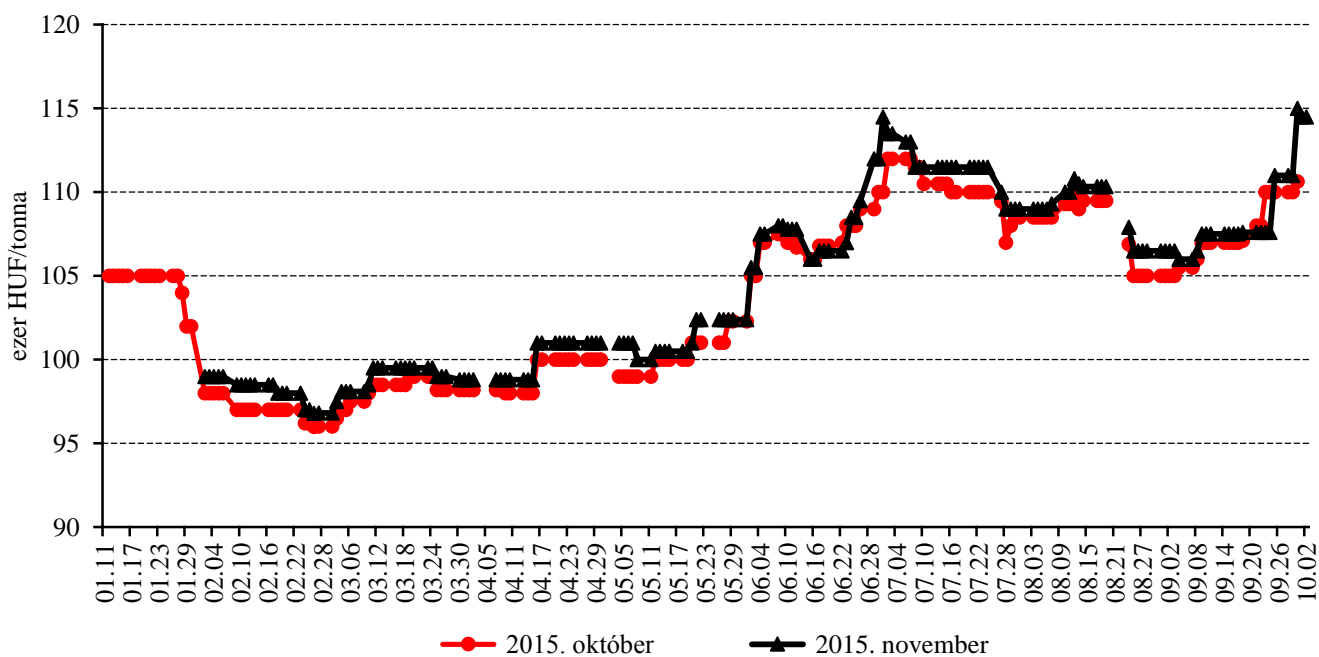
Forrás: CME/CBOT

17. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

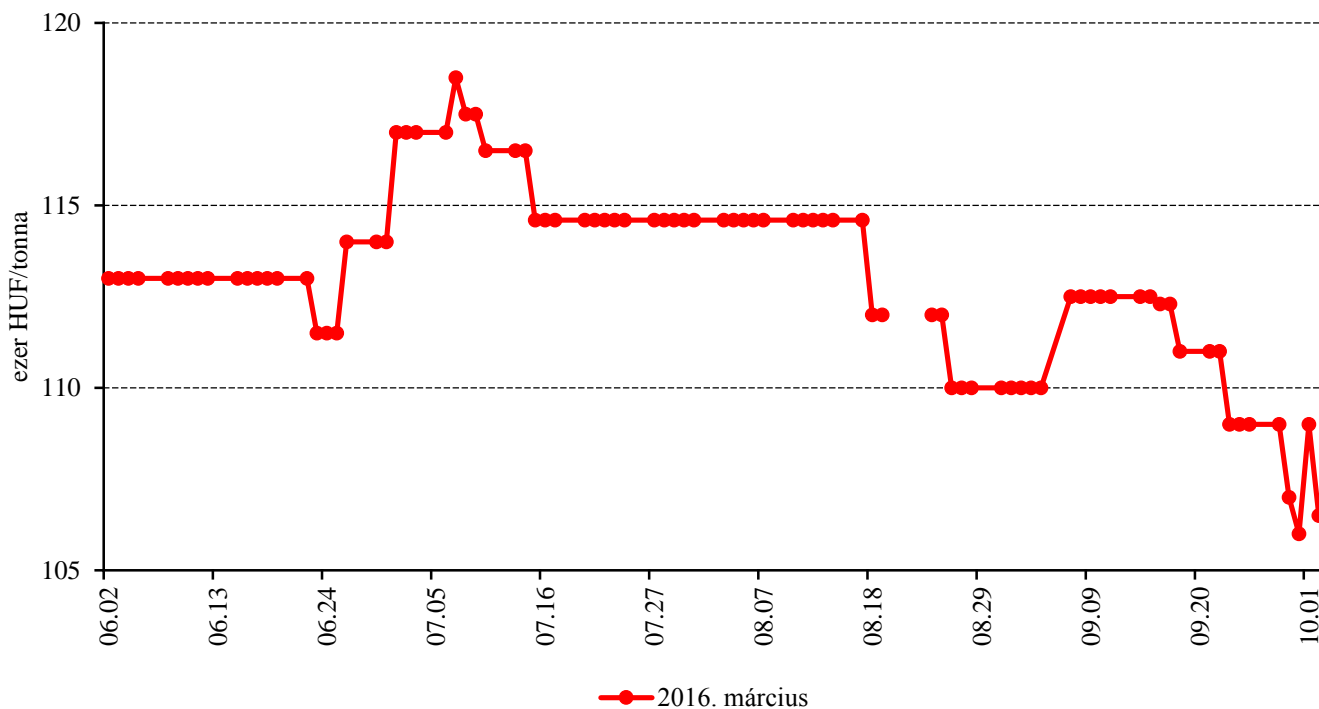
Forrás: Euronext/MATIF

18. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

Forrás: BÉT

19. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2015. október 2.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2015. november	369	115 490
	2016. február	367	114 864
	2016. május	366	114 551
	2016. augusztus	347	108 604
	2016. november	351	109 856
	2017. február	351	109 856
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2015. november	321	90 071
	2016. január	323	90 483
	2016. március	324	90 874
	2016. május	326	91 307
	2016. július	328	91 843
	2016. augusztus	328	91 822
SZÓJADARA	2015. október	329	92 221
	2015. december	332	93 056
	2016. január	331	92 839
	2016. március	329	92 345
	2016. május	327	91 789
	2016. július	328	91 851

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

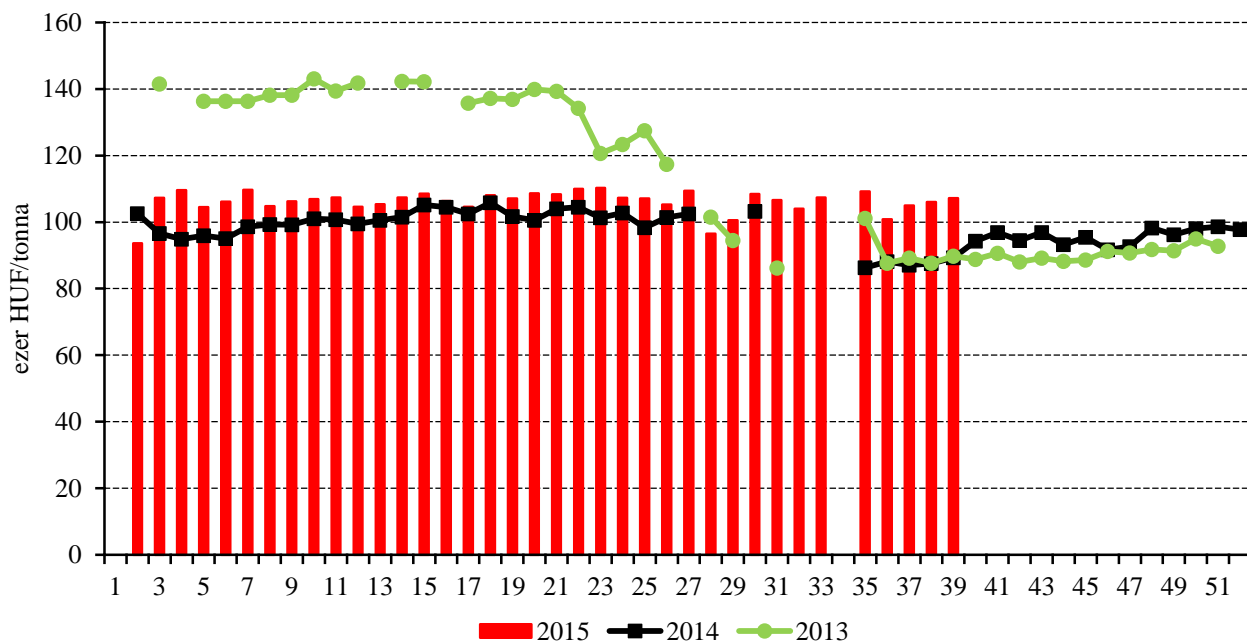
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2015. szeptember 29.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	738	231 914
Napraforgóolaj (finomított)		938	294 806
Szójaolaj (nyers)		733	230 342
Szójaolaj (finomított)		793	249 210
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		228	71 540

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

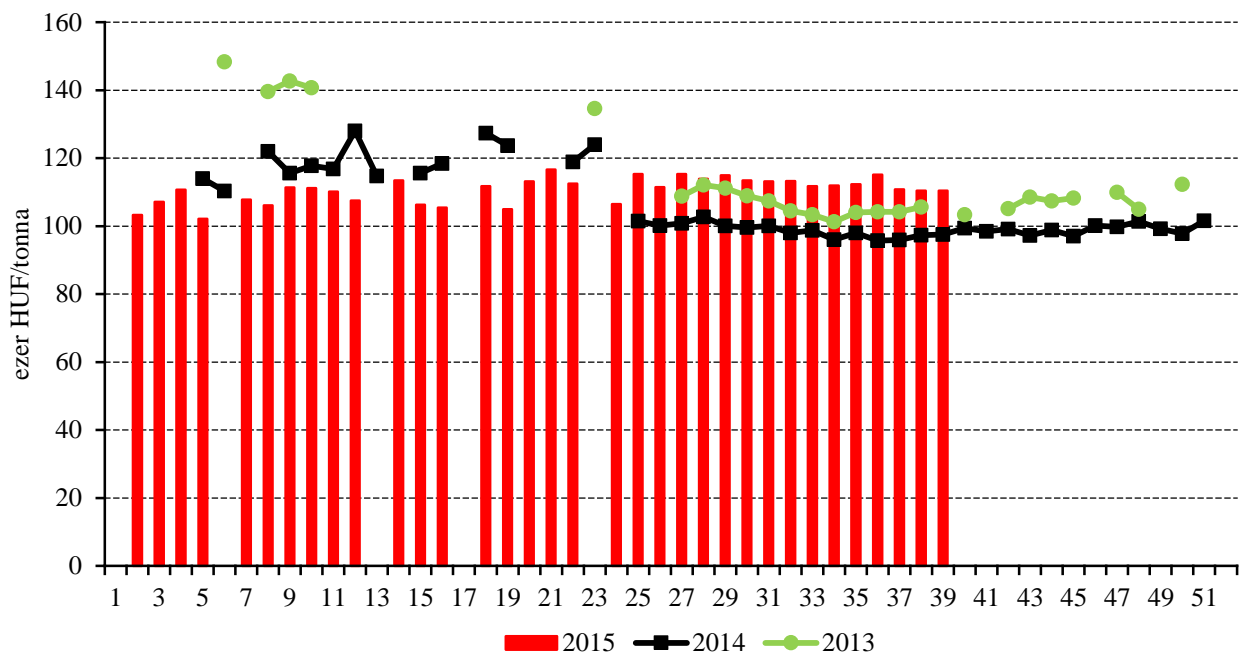
Termelői és kikötői árak

20. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

21. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna				
		2015. 09. 08.	2015. 09. 15.	2015. 09. 22.	2015. 09. 29.	
SZÓJA	BAB	USA FOB Gulf	360	365	353	361
		Brazília FOB Paranagua	368	375	363	368
		EU CIF, USA-ból	366	371	366	n.a.
		EU CIF Brazíliából	378	382	377	n.a.
		Ukrajna FOB	365	360	360	355
	DARA	EU CIF Rotterdam	384	390	379	n.a.
OLAJ	EU FOB Rotterdam	733	721	704	715	
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	405	419	406	414
		EU, 00 CIF Hamburg	414	415	413	n.a.
		Ukrajna FOB	415	410	410	410
	DARA	EU FOB Hamburg	255	257	250	n.a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	761	776	760	793
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	430	435	440	n.a.
	DARA	Franciaország CIF	255	255	255	n.a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	810	815	825	820
		Fekete-tenger FOB	730	740	750	n.a.
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	540	530	535	n.a.	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, Oil World

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2014. 39. hét	2015. 38. hét	2015. 39. hét	2015. 39. hét/ 2014. 39. hét (százalék)	2015. 39. hét/ 2015. 38. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	2 877	8 135	–	–	–
	HUF/tonna	187 722	215 479	–	–	–
Napraforgódara	tonna	3 572	15 383	6 527	183	42
	HUF/tonna	54 361	60 744	60 824	112	100
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–	–	–
Repcedara	tonna	960	3 582	1 348	140	38
	HUF/tonna	65 195	69 105	69 648	107	101

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

		2014. január–július	2015. január–július	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	228,12	282,82	124,0
	1206 Napraforgómag	271,95	226,50	83,3
	2304 Szójadara	36,39	56,28	154,7
Import	1205 Repcemag	66,33	60,81	91,7
	1206 Napraforgómag	56,25	26,16	46,5
	2304 Szójadara	252,45	272,99	108,1

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagmérlege

	USDA		Oil World	
	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}
SZÓJABAB				
Termelés	319	320	319	315
Felhasználás	298	310	297	314
Export	125	126	126	127
Import	120	123	123	127
Zárókészlet	79	85	87	87
REPCEMAG				
Termelés	72	65	68	63
Felhasználás	71	68	69	64
Export	14	12	14	13
Import	15	12	14	13
Zárókészlet	8	4	6	5
NAPRAFORGÓMAG				
Termelés	40	49	41	41
Felhasználás	40	40	41	41
Export	2	1	2	2
Import	1	1	2	2
Zárókészlet	2	2	3	3

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Megjegyzés: n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World

